

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto . . \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
in the United States :-
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays :-
50.000 Readers :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 106. — ŠTEV. 106. NEW YORK, FRIDAY, MAY 5, 1916. — PETEK, 5. MAJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Wilson ne bo zadovoljen z odgovorom nemške vlade.

BRZOJAVKA AMERIŠKEGA POSLANIKA GERARDA. — NEMŠKA VLADA PRIPOZNA, DA JE POTOP PARNIKA 'SUSSEX' ZAKRIVIL POVELJNIK NEMŠKEGA PODMORSKEGA ČOLNA. — VLADA JE PRAVLJENA POVRNITI ŠKODO. — TRI GLAVNE TOČKE, KI JIH BO OBSEGAL ODGOVOR NA NOTO. — OBLETNICA POTOPA 'LUSITANIJE'. — IZJAVA SENATORA STONE-A.

Washington, D. C., 4. maja. — Ameriški poslanik v Berlinu Gerard je poslal državnemu departmentu brzojavko, v kateri je omenil, kakšno osebo bo imel odgovor na ameriško noto. V brzojavki pravi, da mu vsebina še ni natančno znana, pač pa temelje njegova domnevanja na izjavah raznih nemških diplomatov, ki natančno vedo, kakšen bo odgovor.

Poslanik je baje v brzojavki omenil, da državni departament z odgovorom najbrže ne bo zadovoljen.

Med vladnimi krogi se je razširila govorica, da bo predsednik Wilson odgovor odločno zavrnil, čemur bo sledilo prekinjenje diplomatskih zvez med Nemčijo in Združenimi državami.

V soboto bo minilo ravno eno leto, odkar je nemški podmorski čoln torpediral "Lusitanijo". Nekateri pravijo, da bo ta obletnica na Wilsona zelo uplivala in da bo zavrnil pogoje nemške vlade.

Odgovor nemške vlade bo vseboval sledeče tri glavne točke:

1. — Nemška vlada je uvedla natančno preiskavo in dognala, da je zakrivil potop parnika "Sussex" poveljnik nemškega podmorskega čolna. Vlada je v tem slučaju pripravljena dati Združenim državam kakoršnokoli zadoščenje.
2. — Poveljniki podmorskih čolnov so imeli in imajo tudi še zdaj strogo naročilo, da ne smejo nobene neoborožene ladije napasti, ne da bi jo prej posvarili. Tudi potop parnika "Arabie" je zakrivil poveljnik nemškega podmorskega čolna. V vseh drugih slučajih so pa hoteli parniki pobegniti, oziroma so streljali na nemške podmorske čolne.
3. — Nemška vlada nikakor ne more smatrati oboroženih parnikov za mirne trgovske ladije. Najljubše bi ji bilo, če bi se izročilo to vprašanje razsodišču v pretres.

Senator Stone je izjavil: — Nemčija je precej popustila. Kakor kaže, ne bo potreba kongresu poseči vmes.

Uradniki državnega departmanta so različnega mnenja. Nekateri pravijo, da se bo spor mirnim potom rešil, drugi so pa mnenja, da bo prišlo do prekinjenja diplomatskih zvez.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — Nemški zunanji minister von Jagow je izročil danes popoldne dvajset minut pred šesto uro ameriškem poslaniku Gerardu odgovor na ameriško noto. Poslanik se je vrnil iz zunanjega ministristva v svojo pisarno ter začel s svojimi uradniki predstavljati in šifrirati noto.

Zunanje ministristvo pravi, da bo vsebina odgovora jutri zjutraj objavljena.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — Danes zjutraj so se vrnili v Berlin državni kancelar Bethman-Hollweg, admiral Holtzendorff, šef mornariškega štaba, dr. Karl Helfferich, tajnik državne zakladnice in več drugih visokih nemških diplomatov.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — Nek nemški uradnik je izjavil sledeče:

— Podmorski čolni so za Nemčijo izvanredno velike važnosti. Ako bi ne imela Nemčija podmorskih čolnov, bi ji Angleži že veliko škodovali in bi jo bili morda tudi že prisilili, da bi sklenila mir. Anglija ne pusti v Nemčijo živiti v drugih potrebščin. Anglija je naš največji sovražnik, zato pa moramo tudi nastopiti proti njej z najboljšim in najuspešnejšim orožjem.

Washington, D. C., 4. maja. — Uradniki državnega departmanta in osebe, ki so v stiku z vlado, pravijo, da nemški odgovor na noto ne bo zadovoljil predsednika Wilsona. Odgovor je baje predlog in vsebuje več točk, ki imajo namen celo zadevo zavleči.

Predsednik Wilson je že takoj v začetku rekel, da mora biti odgovor jasen, tako da bo iz njega že na prvi pogled razvidno, če je Nemčija pripravljena ukloniti se zahtevam Združenih držav ali ne.

Predsednik je odločno proti temu, da bi se pogajanja nadaljevala.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — Prebivalstvo se popolnoma mirno obnaša. Svesto si je, da je nota tako sestavljena, da bo v vseh ozirih ugodila zahtevam predsednika Wilsona.

Iz delavskega sveta.

Iz New Yorka.
Danes zjutraj se bo vršila konferenca med zastopniki stavkojčih parniških strojnikov in zastopnikov raznih plovbnih družb.

Stavkarji so prepričani, da jim bodo ustregli, ker jim drugega tako ali tako ne kaže. Zahtevajo 14 odstotkov več plače in en dan manj dela.

Med telegrafisti na New York Central in Nickel Plate železnicih in voditelji železnic se vršijo pogajanja za petnajst odstotno povišanje plač in deseturno delo.

Trudijo se na vsi moč, da bi dosegli sporazumljenje. Ako družbe ne bodo ugodile, bo šlo 5000 telegrafistov na stavko. Toda skoro gotovo bodo ugodili, ker družbe brez njih ne morejo izhajati.

Pittsburgh, Pa., 4. maja. — Delavci, razburjeni vsled nečloveškega postopanja kapitalistov, so v tovarnah Aluminium Company of America, New Kensington, Standard Sanitary Manufacturing Co. in še par drugih manjših zapustili delo in šli na stavko. S tem se je število stavkarjev pomnožilo za skoro 10.000. Vsi zahtevajo osemurni delavnik.

Pri Pressed Steel Car Co. v McKees Rock, Pa., kjer je pred kratkim zastavkalo več tisoč delavcev, so vse tovarne zaprli. Ravnatelj družbe Rider je izjavil, da družba ne bo niti približala plače, niti skrajšala delavnega časa.

Jutri se bo vršilo med zastopniki Westinghouse družbe in zastopniki stavkarjev pogajanje, pri katerem se bodo mogoče dogovorili. Družbi ni toliko za povišanje plače, kot pa za skrajšanje delavnih ur; to pa vsled tega, ker jim primanjkuje že zdaj delavnih moči, ki imajo dalje ure.

Po ulicah v East Pittsburghu, Turtle Creeku, Braddocku, Monongaheli in drugih sosednjih krajih je polno vojaštva, ki pazi na vsako malenkost. — Stavkarji so imeli zopet sprevede, toda izgrediv ni bilo nikakih.

Cleveland, Ohio, 4. maja. — Stavko uslužbenecv na cestnih železnicih se je prepečilo. Na zadnji seji so železničarji z volitvijo odločili, da bodo delali naprej za približno plačo dveh centov. — Približanje bodo dobili takoj. S prvim majem 1917 bodo dobili pa še en cent. Dozdaj so imeli začetniki plače 29 centov na uro, drugi pa 32c. — Družba je preračunala, da bo imela radi tega povišanja \$338.000 več stroškov.

Velikanaki dobički.

"Wall Street Journal" piše, da se bo v celem letu 1916 izkopal nad 2.000.000.000 funtov bakra. Od leta 1915 se bo množina izkopane bakra povečala za 450 milijonov funtov. Vseled velikega podražanja pričakujejo, da se bo za ta baker dobilo \$550.000.000; v letu 1915 so prodali ves baker za \$288.000.000 in leta 1914 za 205 milijonov dolarjev. Nekako 80 odstotkov vsega tega bakra se bo izkopal v Združenih državah, druga pa v Južni Ameriki in drugih krajih.

Samo v aprilu je kupila angleška vlada v Združenih državah 200 milijonov funtov; to je največja kupčija z bakrom, kar se je kdaj naredilo v Združenih državah. — Pravijo, da so Angleži plačali zanj skoro \$70.000.000.

Nemški zarotniki.

Uroda Faya in njegovih sozarotnikov se bo odločila danes, ko bo porota izrekla svoje mnenje o krivdi oziroma nekrivdi.

Liebkecht.

Amsterdam, Nizozemsko, 4. maja. — Iz Berlina poročajo, da so socialni demokrati zahtevali v državnem zboru, da mora vlada takoj izpustiti na prosto dr. Liebkechta, kateri je bil aretiran pri majniškem sprevodu.

Če jim bo vlada ugodila ali ne, se zaenkrat še ne ve. Najbrže ga bodo poslali nazaj k polku, kateremu je pridružen.

Izpred Verduna.

Vroč artilerijski boj. — V Franciji se je zopet izkrcalo nekaj ruskih vojakov. — Metz.

Pariz, Francija, 4. maja. — Francosko vojno ministristvo poroča:

Ob belgijski fronti je razdejala naša artilerija neko nemško munijsko skladišče. — Povzročena škoda je velika. Vroč artilerijski boj zapadno od reke Maas. Pri hribu Le Mort Homme se vrše manjši spopadi med našimi in nemškimi predstražami.

Vzhodno od St. Mihiela se je posrečilo nekemu našemu poizvedovalnemu oddelku zasesti več nemških strelnih jarkov.

Na ostali fronti se ni ničesar posebnega pripetilo.

London, Anglija, 4. maja. — Reuterjev dopisnik je sporočil iz Amsterdamu, da je začelo civilno prebivalstvo zapuščati nemško trgovino Metz v Lotaringiji.

Marseille, Francija, 4. maja. — Danes popoldne je dospelo sem zopet veliko število ruskih vojakov. Francozi so jih sprejeli z vsemi vojaškimi častmi. Prebivalstvo je Ruse navdušeno pozdravilo.

Turška ofenziva.

General Liman von Sanders. — Utrjevanje azijske obale. — General Townshend. — Trdnjava Erzincan.

Pariz, Francija, 4. maja. — Iz Aten poročajo, da so se začele turške čete koncentrirati v bližini Smirne. — Tja je dospel tudi nemški general Liman pl. Sanders, ki bo nadzoroval utrjevanje maloazijske obale.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — Vrhovno poveljstvo turške armade je izdalo sledeče poročilo:

Ruska vlada je raztrosila po svetu, da je turška trdnjava Erzincan padla. — To poročilo je izmišljeno. — Erzincan je še vedno v naših rokah. Trdnjava leži 160 kilometrov od Erzeruma.

London, Anglija, 4. maja. — V zbornici lordov je prebral lord Kitchener sledečo brzojavko generala Townshenda:

Veseli nas, da smo storili svojo dolžnost. Iz jetništva se zahvaljujemo generalu Corringu in vsem vojakom angleške armade ob reki Tigris, ki so se na vse načine prizadevali, da bi nas rešili.

Kitchener je pristavil, da posadki ni preostajalo drugega, kakor vdati se. Turki so oblegali trdnjavo več kot dvajset tednov.

Posadka je vprizorila več izpadov, toda rešiti se ni mogla, ker so bili Turki v veliki premoči.

Zopet zaplenjena pošta.

Včeraj je dospel v New York parnik "Noordam", kateremu so Angleži v Kirkwalu odvzeli vso pošto in sicer 1029 vreč.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — (Brezčeno v Sayville). — Prekmorska agencija poroča, da so vzeli Angleži iz parnika "Frederick VIII.", ki je last skandinavsko-ameriške črte, vso pošto; prilično 2000 vreč. Parnik je bil na potu iz New Yorka v Kristianijo. — Poročilo o zaplenjenju je došlo iz Kristianije.

Prekinjena osiroma preložena plovba.

Pariz, Francija, 4. maja. — Francoska parobrodna družba je danes uradno naznanila, da parnik "Bordeaux", ki bi imel odpluti 6. maja, ne bo šel na pot. Pošto, ki je nameraval vzeti s seboj, bodo poslali preko Angleške.

Rotterdam, Nizozemsko, 4. maja. — Ameriško-nizozemska parobrodna družba je odhod parnika "Nieuw Amsterdam" preložila na 8. maja; odpluti bi imel 29. aprila.

Brezplačno.

dobe vsi naši naročniki v Pennsylvaniji knjigice: "Kava postava za pomorščake delavce v Pennsylvaniji." Spet je to knjigica Kava postava, ki jo je napisal...

Mehiška politika.

Wilson se strinja s Scott-Obregonovim sporazumljenjem. — Villisti ubili Amerikanca. — Nove čete na potu v Mehiko.

Washington, D. C., 4. maja. — Predsednik Wilson je danes izdal izjavo, v kateri pravi, da se sporazumom, ki sta ga dosegla general Scott in general Obregon pri posvetovanju v El Pasu, popolnoma strinja.

Obregon je obljubil, da bodo Carranzove čete skupno z ameriškimi šle na lov na Villu. Dalje imajo Amerikanci na razpolago vse železnice, po katerih zamorejo dobivati hrano, streljivo in druge potrebščine.

Obregon ni določil nikakega gotovega časa, do kdaj morajo ameriške čete zapustiti Mehiko. Vladni uradniki v Washingtonu so mnenja, da bodo ostale tam tako dolgo, da bodo ujele oziroma ubile Villu in njegove privržence.

Zdaj mora Scott-Obregonov sporazum odobriti še Carranzova vlada.

El Paso, Tex., 4. maja. — General Scott je danes prejel od vojne tajnika Bakerja brzojavko, v kateri mu v predsednikovem imenu čestita na njegovem uspehu.

General Jacinto Trevino je danes sprejel poročilo, da so Villisti poskušali razdreti železniško progo med Jiminez in Escalon, kar so jim pa Carranzove čete pod poveljstvom generala Ignacia Romasa, preprečile.

Dobili smo poročilo, da je vest o sporazumljenju zelo razveselila Carranza in njegov kabinet.

Glavni stan ameriške ekspedicije, 4. maja. — P. H. Hollya, bivšega posestnika v El Pasu, ki se je pozneje pridružil ameriški ekspediciji, so danes ubili Villovi banditi. Njegovo truplo smo našli blizu mesta Rubio. Villisti so mu pobrali orožje, streljivo, in vse, kar je imel pri sebi.

Po neprevidnosti se je pred dvema dnevmi podal iz našega tabora. Ker se ni vrnil, smo poslali straže, ki so ga potem našle mrtevga.

Columbus, N. M., 4. maja. — Danes je odšel v Mehiko večji oddelek infanterije in več bolniških voz.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HEVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizu 7 milijonov kron. Vse te pošiljave so dospale v roke prejemnikov ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom, ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslobo osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:			
K.	\$	K.	\$
5....	.90	120....	17.40
10....	1.60	150....	18.50
15....	2.35	140....	20.20
20....	3.05	150....	21.75
25....	3.80	100....	23.20
30....	4.50	170....	24.05
35....	5.25	180....	26.10
40....	5.95	190....	27.55
45....	6.70	200....	29.00
50....	7.40	250....	36.25
55....	8.15	300....	43.30
60....	8.85	350....	50.75
65....	9.60	400....	58.00
70....	10.30	450....	65.15
75....	11.05	500....	72.50
80....	11.75	600....	87.00
85....	12.50	700....	101.50
90....	13.20	800....	116.00
95....	14.00	900....	130.50
100....	14.50	1000....	142.00
110....	15.95		

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih.

Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kraj več, včasih pa tudi kraj manj. List dospel na zapad ponašadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roko, se pri nas cene morda že večkrat spremenijo.

TVRDKA FRANK MANN.

On je prišel mir tako nenadno, da je prišla vojna.

Posledice Irske revolucije. Bivši poslanik je aretiran.

POVZROČITELJA VSTAJE, SIR ROGERA CASEMENTA, BODO OBSODILI NA SMRT. — SMRTNA OBSODBA SE BO IZVRŠILA TEKOM TREH DNI. — BIVŠI AMERIŠKI POSLANIK JE NAPROSIL ZDR. DRŽAVE ZA POMOČ. — SPRVA SO MISLILI PROGLASITI CASEMENTA ZA SLABOUMNEGA. — ORGANIZACIJE, KI SE NISO UDELEŽILE VSTAJE. — VSE JE POD STROGIM NADZORSTVOM.

London, Anglija, 4. maja. — Angleška vlada je sklenila popolnoma brezobzirno postopati napram vsem vstašem, katere so vjele angleške oblasti na Irskem.

Ko so danes vprašali o tej zadevi angleškega ministrskega predsednika Asquitha, je izjavil, da bodo vsi obdolženci prišli pred vojno in necivilno sodišče. Dalje je izjavil, da bo šele prihodnji teden izdano natančno poročilo o revoluciji ter zagotovil parlamentu, da je vstaja popolnoma zatrita.

V Dublinu je vojno sodišče takorekoč nočindan na delu. Dozdaj se še ni moglo dognati, če je bil razen štirih, ki so izdali in podpisali proklamacijo irske republike, še kdo drugi obsojen na smrt.

Danes je bilo razglašeno, da vrhovni poveljnik irske armade, James Connolly, še ni bil ustreljen, pač pa da leži nevarno ranjen v neki bolnišnici. To poročilo še ni uradno potrjeno.

London, Anglija, 4. maja. — Vsakemu je jasno, da bo tudi Sir Roger Casement, povzročitelj irske revolucije, ki je zaprt v Toweru, obsojen na smrt. Zaradi veleizdaje se bo moral zagovarjati pred posebnim sodiščem, kateremu bo načeloval lord Reading. Da bo na smrt obsojen, je zdaj več kot gotovo.

Sprva so ga hoteli proglasiti za slaboumnega in ga poslati v norišnico, zdaj pa pravijo, da je popolnoma pri zdravi pameti.

Takoj po razglasitvi smrtni obsodbe bo obešen.

London, Anglija, 4. maja. — Med jetniki se nahaja tudi newyorški odvetnik in bivši ameriški poslanik v San Domingu, James M. Sullivan. V soboto so ga aretirali v Dublinu in ga pripeljali v London.

Izjavil je, da se ni udeležil revolucije in se je sklicoval na ameriškega poslanika Page-a ter ga prosil pomoči. Sullivan je rojen Irec in je bil odpotoval že v zgodnji mladosti v Združene države. Ko je lansko leto zapustil službo, se je vrnil s svojo družino na Irsko.

London, Anglija, 4. maja. — Kolikor se je moglo dognati, je zaprtih vsega skupaj kakih 2.000 vstašev. Precej jih bo še skorajgotovo obsojenih na smrt.

Oblasti si na vse mogoče načine prizadevajo, da bi dobile v roko organizatorja Johna McNeilla, ki je neznanokam izginil. Najbrže je pobegnil v gore in se skril pri svojih prijateljih.

O'Reilly, znan vstaški voditelj, je mrtev. Ko so danes odvažali razvaline porušenega poštnega urada, so ga dobili čisto razmesarjenega med zidovjem.

V dublinskih bolnišnicah je umrlo zadnje dni 105 vstašev in preko šestdeset vladnih vojakov. Vsi so bili težko ranjeni.

Washington, D. C., 4. maja. — Bivši ameriški poslanik Sullivan je apeliral na državni departament in ga naprosil nujne pomoči. Kaj bo storila vlada Združenih držav, še ni znano.

Dublin, Irsko, 4. maja. — Danes je bilo tukaj uradno razglašeno, da se bo začela obravnava proti Sir Rogeru Casementu tekom dveh ali treh dni.

Ker je državni tajnik za Irsko odstopil, je bil imenovan njegovim naslednikom Lewis Harcourt.

V južnih in zapadnih okrajih Irske se je zadnje dni pojavilo še nekaj nemirov, katere je pa takoj zatrlo vladno vojaštvo. Hišne preiskave še zdaj niso končane.

Vlada ima baje v rokah dokaze, da se je že več let vršila agitacija za revolucijo; vlada ima nadalje baje tudi na razpolago natančen imenik vseh slovitejših vstašev.

Na Irskem je še veliko vstaških organizacij, ki se niso udeležile revolucije. Te organizacije so kljub temu pod strogim vladnim nadzorstvom.

Oblast je danes zaplenila veliko množino znamk irske republike. Na znamkah so slike treh revolucionarnih voditeljev.

Ne bo še miru.
Washington, D. C., 4. maja. — Thomas Nelson Page, ameriški poslanik za Italijo, ki se zdaj mudi v Združenih državah, je bil včeraj pri predsedniku Wilsonu, in se je izrazil, da kolikor more on razvijati, še ne bo kmalu miru. — On misli, da bo prišel mir tako nenadno, da je prišla vojna.

McAdoo se je vrnil.
Washington, D. C., 4. maja. — Državni zakladničar McAdoo in člani njegove ekspedicije, ki se je zadnji čas mudila v Južni Ameriki znamenom, da bi se doseglo večje trgovske zveze med Amerikama, se je vrnil včeraj domov. — Tajnik in drugi člani so popolnoma zadovoljni s svojim uspehom.

Delavstvo in industrija po vojni.

Frederick C. Howe, priseljeniški komisar newyorškega pristanika, piše v "Engineering Magazine":

Osemnajstmesčna evropska vojna je znižala priseljevanje za skoraj polovico. Mesece za mesecem se je število priseljenikov zmanjševalo in je padlo zdaj od 1.200.000 letno na manj kot 200.000. Izselilo se jih je pa skoraj ravno toliko. In ko se bo končala vojna, bodo te razmere še vedno obstojale, kajti nekatere sedaj vojskujoče se države bodo gotovo prepovedale se izseljevati. Gotove, skoro vse, države bodo svoje ljudi doma krvavo potrebovale, da bodo mogle priti zopet na pravi tir, bodisi v industriji, bodisi v trgovini ali kmetijstvu.

Nekatere železniške družbe so svoje delavce povprašale, kaj mislijo po končani vojni, in 500.000 jih je izjavilo, da se bodo takoj vrnili domov.

Čuje se celo, da so nekatere evropske države že pričele delati načrte, kako bi mogle prisiliti svoje ljudi, ki se nahajajo v Ameriki, da bi prišli domov, da bi jim pomagali pri težkem procesu. — Evropske države bodo potrebovale ljudi, še bolj pa njih denar, ki so si ga zaslužili v Ameriki. In ako bo šlo 200.000 ljudi, recimo, s petsto dolarji, bo šlo iz Amerike \$100.000.000.

Mogoče je tudi, da bodo velika posvetila v Evropi, ki jih sedaj lastujejo posamezniki, razkosali na manjša posvetila in jih prodali onim, ki se bodo vrnili iz Amerike: kajti mnogo teh velkoposetnikov je bilo v sedanjih vojni ubitih in veliko jih je tudi propadlo. Takih posetev je še zelo veliko v Franciji, Danski, Švici in v nekaterih delih Nemčije.

Toraj ljudje se bodo iz te dežele preje izseljevali, kot pa priseljevali. Vendar gotovo se ni, to ho odvisno od stališča, ki ga bo na eni strani zavzemala Evropa in od stališča, ki ga bo na drugi strani zavzemala Amerika.

Prosperiteta je že spremenila odnose med delavci in delodajalci. Delavski trg je skoro popolnoma izrpan. Nezaposlenost je skoro čisto izginila. Pač pa prihajajo v različne oddelke delavskega departmanta velika vprašanja za delavce, zlasti za izučene.

Pomanjkanje delavcev pomeni zvišanje plač. Delavcem pri takih razmerah ni treba dolgo stankati. Mnoga podjetja povišujejo plače zadovoljno, brez zahtevanja, da tako obdržijo svoje delavce.

Letošnje poletje bo zelo primanjloval delavcev na kmetijah, kajti skoro vse je zaposljeno v tovarnah, kjer bolje zaslužijo. Ako ho taka prosperiteta daljšasa ostala, bo pomanjkanje delavcev v vsakem dnevu večje: poleg tega se bodo pričeli pa še izseljevati.

Delavstvo se je pričelo zavdati. Malone vsa industrijska podjetja so plače povišala ne samo izučnim delavcem, kot n. pr. strojniki, mizarjem itd., temveč tudi neizučnim. Zadnji čas se je pričelo delavstvo v vsakem oziru organizirati in zahtevati izboljšanja; najnovejša zahteva je osemurno delo, s katero bodo tudi gotovo prodrli. In sešamo bo postavili še druge zahteve: ne mogoče se za višje plače ali krajše delavne ure, ampak za različne udobnosti pri delu in izven dela. Krajši delavni čas ni ugoden samo za delavce, temveč tudi za delodajalca, dokler ostanejo take razmere, kajti ako delavce manj dela, ostane daljša pri moči in mu more služiti.

Veliko podjetnikov je pričelo odobravati izboljšanje delavstva. Predno sem pričel pisati ta članek, sem dobil od nekaterih večjih industrijskih podjetij ponudbo, da bi me postavili na čelo tega izboljševalni akciji. Glavno, kar bi mi morali narediti, bi bilo, napraviti naša mesta bolj privlačna na eni strani za delavce in na drugi za industrije. Da je to zelo umestno, smo že videli pri nekaterih mestih, kot n. pr. v Clevelandu. To mesto je v hitrosti razvoja prekosilo vsa druga mesta. To pa radi tega, ker ima naprave, ki ljudi, zlasti delavce, v ležerje nose.

Delavstvo si ravno tako želi udobnosti, kot podjetniki in drugi višji krogi. V Clevelandu so z ozirom na to znižali vožnjo s cestnimi železnici na tri cente; znižali so ceno električne, plinske itd.

V mestu in okoli mesta so napravili krasne parke, v katerih se ljudje, zlasti mladina, lahko zabavajo. Na igriščih v Clevelandu se zabava več delavcev kot v kakem drugem mestu v Ameriki, ali celo na svetu. To je zasloga mestne uprave, ki ve kako se mora z ljudmi postopati, da bo mesto napredovalo v industrijskem, trgovskem in drugih ozirih.

Moje mnenje, da bi morali napraviti dva koraka, s katerima bi vsaj deloma preprečili pomanjkanje delavskih moči. Prvi in najvažnejši bi bil izboljšanje razmer v tovarnah oziroma delavnicah. Ta korak bi vseboval primerno izboljšanje plač, zdravstvene naprave in čistost v tovarnah. Do tega so delavci tudi postavno opravilni. Dalje bi se moralo skrbeti za njih zdravje in za zdravje njih družin. To bi bile dolžnosti delodajalcev. Onim, ki bi to storili, bi pozneje rodilo velik dobiček.

Drugo, kar bi se moralo storiti, bi bilo pa dolžnost mestnih in drugih političnih oblasti. Ako pogledamo zapisnik ljudskega štetja, vidimo, da so ona mesta najhitreje rastle, ki so se ozirala na blagostanje delavcev. To se vidi v Clevelandu, Toledu, Detroitu, dalje tudi v San Franciscu in Los Angelesu; to so mesta, kjer ni — grafta, korupcije in kjer uprava gleda, da je ljudstvo zadovoljno.

Končno naj tudi omenim nekaj, kar sem neštokrat slišal od raznih priseljenec, namreč, da bi morali gledati, da bi delavstvo moglo ceneje živeti. To so pred vojno poskušali in deloma tudi dosegli vse napredne evropske države. Tudi evropske države so zadnji čas delale za izboljšanje razmer, ki se tičejo blagostanja prebivalstva, in tako preprečevale večje izseljevanje v Ameriko. Zato je priseljevanje v Združene države, zlasti iz Nemčije, malo pred vojno zelo padlo; kajti delavci se je doma skoro boljše godilo, kot bi se mu tukaj.

Znano je, da je v Nemčiji nad štiristo zavetišče, kjer imajo svoj dom stari in obnemogli delavci. Take domove bi morali tudi mi narediti, da bi delavci ne zapuščali to deželo iz stahu pred starostjo.

Moje mnenje je, da bi povišanje plač, zmanjšanje delavnega časa, izboljšanje življenjskih razmer in zavetišča za obnemogle delavce, preprečilo izseljevanje iz Amerike. Ne rečem, da bi čisto preprečilo, gotovo pa v veliki meri. To so stvari, na katere se morajo podjetniki takoj ozirati, da se jim ne bo treba prepozno kasati. Obenem bi pa to postavilo Ameriko v ospredje pred vsemi drugimi deželami.

Kot vidimo so pričeli kapitalisti izpregledovati in uvidevati, da so oni odvisni od delavcev. Kruto spoznanje!

Čemu?

Do zadnjega meseca, glasom Lord Lorenburnove statistike, je v sedanjih vojni padlo oziroma bilo za vedno poškodovanih nad 15 milijonov mož. Nihče izmed nas menda ne more zapopasti kaj se to pravi. Ne moremo si predstavljati koliko gorja je in bo še to povzročilo. Koliko mater, žen, otrok in nevest je vsled tega obupnih in prepričenih kruti usodi.

Petnajst milijonov! Kdo si more to predočiti. — Ako bi vse te ljudi položili drug poleg drugega, in ako vsak moč meri pet čevljev in jol, bi iz milijon mož naredili tisoč milj dolgo črto; toraj iz petnajst milijonov 15.000 milj, kar je toliko kot tri petine obsega okoli sveta. To je razdalja od Londona do Tokio, na Japonskem. Da bi prehodil to pot, bi vzeo 156 dni hoje, podnevi in ponoči.

In z vsakim dnem se ta črta podaljšuje.

Nehote se vprašamo: Čemu vse to? —

"Vojna ne more trajati še nad štiri mesece". "Republique Francaise" ponatiskuje članek lista "Piersons Weekly", kjer je izjavilo več ugodnih strokovnjakov, koliko časa bo še trajala vojna. General Turner je izjavil: "Ne verujem, da bi trajala vojna še nad štiri mesece." — Admiral Bridge sodi, da bo trajala vojna več časa.

"Beogradske Novine", katere so doslej izhajale trikrat na teden, bodo od 10. marca izhajale vsak dan in sicer jutraj.

General Alvaro Obregon in njegova nevesta. Obregon je Carranzov vojni minister. Svoje desno roko je izgubil v neki bitki z banditom Villo.

Boji v Dolomitih.

"Gazeta Wicczorna" objavlja opis bojev, ki so se zadnji čas vršili v Dolomitih. Med drugim piše:

— Ponoči je prišlo povelje, naj se poda naš oddelek z voditeljem na čelu skozi naše črte strelnih jarkov, vsekanih v skalo, na višino prelaza, na katerega temen se je nahajala ena naših postojank, da zamenjamo tamkajšnje moštvo. Po težkem potu je oddelek opolnoči dospel na sedlo. Naš voditelj nas je opozoril, da se nahajajo približno 500 korakov od nas, in sicer višje nego naše, italijanske postojanke.

Zatočnice smo našli tu v kočah, vsekanih v skalo. Na celem obzoru smo videli luč sovražnih reflektorjev. Podnevi je bilo treba mirovati, da bi ne vzbudili sovražni-kove pozornosti. Samo ponoči smo mogli stopiti v stik z našo glavno postojanko. Italijani poizkušajo tu svoje napade samo podnevi. Ker tu ni mogoče izkopati strelskih jarkov kakor na planem, se morajo vojaki kriti za kamenitimi brani, ki so zgrajeni iz razbitega skalovja. Pa to so dobra kritja, izza katerih postreljajo naši ljudje vse bersagliere, ki se pokazujejo.

Ko nastopi noč, poneha vsak boj. Zadnje dni smo pa z naše naprej potisnjene postojanke opazili nenavadno gibanje v sovražnem taboru; mnoga znamenja so kazala na to, da je sovražnik utegnil dobiti ojačenja. Tako smo obvestili o tem vse sosedne postojanke, in res, kmalu na to so napravili Italijani napad. Od ranega jutra so delovali težki italijanski topovi. Kakih 50 težkih topov je sipalo ogenj na našo komaj kilometer dolgo postojanko. Bil je nenavadno ljut bobnajoči ogenj. Na naše pozicije dobro zastreljana italijanska artilerija je naperila svoj ogenj naravnost na naše postojanke v ozadju, tako da je bilo težko odnašati ranjence. Podnevi tudi niso mogla do nas nobena ojačenja in tako smo vztrajali do ponoči, ko so nam končno došla.

Pa kmalu se je znova začel italijanski ogenj. Ob jutranjem svitu smo opazili, kako je prodirala italijanska petota k napadu. Ponoči so se bili približali našim postojankam na približno 150 korakov ter so očividno mislili, da so nas že njihovi topovi vse pobili. S klici: "Avanti Savoia!" so naskočili naše postojanke. Mi smo bili čisto mirni. Šele ko se je sovražnik približal na 30 korakov, se je v naših vrstah oglasil znak k naskoku in z ironičnim klicem "Avanti Cadorna!" so se vrgli naši ljudje z ročnimi granatami na sovražnika. Istosčasno so vsule naše strojne puške uničujoč ogenj na nasprotnika, ki ga je nepričakovani odpor zmedel. Šestkrat so Italijani naskočili naše postojanke in ravno tolikokrat so bili z najtežimi njihovimi izgubami odbiti. Naši vojaki so na mnogih mestih nastopili z bajonetom, ki se ga Italijani posebne boje. — Mnogo bersagliere vje vrglo orožje proč in se udalo, ostanek sovražnikov je zbežal. Bojišče je bilo vse pokrito z mrtvimi sovražniki. Mnogi ujetniki so bili veseli, da so prišli v ujetništvo in se tako rešili obsodno vojne službe.

Kupčija z jajci.

Starokrajski listi poročajo: — Kakor znano, je od začetka vojne prepovedano pošiljati jajca v tujemstvo, le za Nemčijo obstoji navedba, da se jih tja vsak mesec pošlje iz Avstrije 3000 in iz Ogrske 12.000 meterskih stotov. Dasi-ravno so bile zaradi tega dovolj krite domače potrebe, vendar je dosegla cena posameznih trgov do 28 vin, za komad, drugod pa so se jajca dobivala komad za eno tretjino cene. Cene so navjale razni prekupeji, ki se preje niso s to kupčijo nikdar pečali posebno Zentraleinkaufsstelle v Nemčiji je kupovala po izredno visokih cenah jajca od producentov in jih prodajala po velikih valutnih diferencah. Tudi lokalna aprovizacijska politika je mnogo vplivala, da se promet z jajci povsod enako ni mogoč razviti do proste kupčije in celo izvoz iz Rusko-Poljske in bal-kanskih držav ni mogel zajeziti teh nevdržnih cen blaga. Da se vsemu temu odpmore je izdalo ministrstvo naredbo na podlagi katere se ustanovi za celo državo centralno nakupovalnica za jajca, zvano "Miles". V to svrhu se bodo odredili veliki aprovizacijski okraji, iz katerih se ne bodo smelo jajce izvažati v tuje ozemlje odno-sno na Ogrsko. V vsakem apro-vizacijskem okraju se bodo morale najprvo kriti potrebščine istega okraja, preostanek pa pride v roko vlade odno-sno v zato postavljenu organu. Da se bodo v vsakem okraju enakomerno krile potrebščine bodo naloga dotičnih dežel-nih vlad (ne več okr. glavarstev). Jajca se bodo smela pošiljati v drug okraj le če in komur bodo to dovolila "Miles".

Urejeno pa bude tako, da se bo de vršil promet nemoteno in kar mogoče naglo. Strogo se bude kontroliralo, da se jaca ne bodo z vozovi neupravičeno izvažala brez dovoljenja v drug okraj, pod nobenim pogojem pa ne na Ogrsko. Za vojaštvo se bodo morale, če le mogoče kriti potrebščine iz produkcije istega okraja, če pa to ne bi bilo možno, se dovoli nemoteno pošiljatev v drug okraj. Blago, ki se bude importiralo iz vojaško zasedenih krajev in iz tujine (Bolgar-rije in Rumunije) bude odredila "Miles" kam naj se odpošlje. Za vsak izvoz da dovoljenje dotična deželna oblast. Izvoz v Nemčijo, bo izključno poskrbeła "Miles" in tudi import bude le njen, tako da

bode imela glede jajc le-ta mono-pol v Avstriji. Nakupovanje jajc bude poverjeno le trgovcem istega okraja iz tujega okraja trgovci jih bude smeli nakupovati pa samo z dovoljenjem "Miles". "Miles" se je ustanovila edino v ta namen, da bude aprovizacija jajc v Avstriji povsod redna in enakomerna ter da posamezniki ne bodo navjale cen v zasebne namene.

Kupčija v posameznih okrajih n. pr. na Kranjskem bude šla svojo pot kakor prej, le izvoz in uvoz v okraj (deželo) bude mono-pol "Miles". Bojazen, da bude "Miles" pritiskala na cene je pri producentih brez podlage, kajti notranje ministrstvo bude skrbelo, da bude cene jajc posebno sedaj, ko se je piča za kuretnino podražila primerno, ter da se število kokoši ne bude zmanjšalo in produkcija jajc zaradi nerentabilite o-pustila. Izvzeta so le jajca za va-lenje. Te bude smeli razpošiljati v druge okraje in tujemstvo vsak trgovec s permutino, za kar se bude moral pa izkazati in v to svrhu dobiti dovoljenje.

Zamenjava vojnih ujetnikov.

Londonsko znanje ministrstvo poroča, da se je ameriskemu po-daniku za Anglijo posrečilo spo-razumeti se z Nemčijo, da hosta Anglija in Nemčija poslali gotovo število svojih vojnih jetnikov v Švico, kjer jih bodo zamenjali.

KAKO SE ZAMORE ZELENO-RMEN OBRAZ PREMENITI V RDEČEGA.

Stanica Vuković je trpela od mnogih bolezni in njen obraz je bil zeleno rmen.

NJEN OBRAZ JE ZDAJ RDEČ KAKOR ROŽA.

H. H. Schlieku, kogar Bolgarski Krvni Čaj je komaj eno leto odkar je prišel v promet, je že postal priljubljeno zdravilo stotisočih, ker ima čudovito zdravilno moč celo v najstarejših in najzanimarjenih slučajih, je pila-ga gospa Stanica Vuković 80 Maple Ave., Hartford, Conn, sle-deče pismo:

"Jaz sem že od zdavnaj trpe-la na raznih boleznih, telo mi je bilo otečeno in lice mi je bila ze-lena in rumena. V udih sem ime-la velike bolečine, glava me je vedno bolela in vročina me je mučila. Hoditi ali delati nisem mogla. V kratkem času po zavzi-vanju vašega Bolgarskega Krv-nega Čaja počutim se kakor no-vorojena; odkrila sem se vseh bolečin in lice mi je rdeče ka-kor roža."

Eno veliko škataljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja 5 me-secev, pošlje za en dolar kamor-koli:

Marvel Products Co.

9 Marvel Bldg.

PITTSBURGH, PA.

POŠTA ZA AVSTRIJO.

Parniki, ki vzamejo avstrijsko po-što, odplujejo: "United States" 11. maja. "Oscar II." 18. maja. "Frederick VIII." 31. maja. "Hellig Olav" 8. junija. "United States" 22. junija. "Oscar II." 29. junija. Izrežite ta seznam, da se bode-te vedeli ravnanj.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v EAST HELENI, MONT., in okolici tem-potom vljudno naznanjam, da sem kupil ANTON SMITHOV

SALOON.

Posebno našim Slovincem in bratom Hrvatom se priporočam za obilen obisk. Točna postrežba! S spoštovanjem, ANTON ŠUSTARČIČ, salooner. Box 187, East Helena, Mont. (4-6-5)

Kje je moj bratranec JOSIP MI-KOLIČ? Doma je iz Hriba št. 63 pri Loškem potoku. V Ame-riki biva kakaj tri leta in pred šestimi meseci mi je pisal iz Em-porium, Pa., od takrat pa nič ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjone rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — John Mikolich (kosarinar), 82 Cort-land St., New York, N. Y. (4-6-5)

Slovensko katoliško

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAB, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAN, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa.
Poslaščene: JOSIP ZALAB, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAZ PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Iseler Ave., Cleveland, Ohio

POBOTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 629 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Wilt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Ustavljen češki list.

"Narodni Listy" poročajo: — Poljeja je ustavila list "Kostnické listky" zaradi listov nedopustne pisave.

KDO IN KAJ OVIRA

napredek ameriških Slovincem? Slovenska banka — Zavetišče — Združenje jednot itd. Vse to je pojasnjeno v tem članku. Čitajte ga v "Sloveniji". Vsak napredka-željen rojak bi moral čitati ta članek! Ta list izhaja že pol leta v Milwaukee. Naročnina za vse leto \$1.50, za 8 mesecev \$1.00, za četrt leta 40c. Naslov: "Slovenija", 296 Grove St., Milwaukee, Wis.

Se danes se naročite! Iščete se zastopniki.

EDINI SLOVENSKEI SALOON v Duluth, Minn.

Rojakom Slovincem namenjamo, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. št. 413. Za obilen poset se priporočam. JOS. SCHARABON.

Rad bi izvedel za naslov svojega očeta FRANKA BELCIAN, po-domače Martinov iz Doljskega. V Združenih državah biva že 14 let in 9 let že nimam nobenega glasn o njem. Star je 59 let in bival je svoječasno v Clevelan-du. Prosim cenjone rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Belcjan, Box 219, Vandling, Pa. (2-8-5)

Nov uzoren pisalni stroj!

KUPITE GA SEDAJ!

Da, triumf na tem polju je tu!

Ravno je prišel — in prišel leta, predno so ga izvedenci pričakovali.

Izdelovalci so delali celo življenje, da dobijo ta idealni stroj. Oliver je zopet zmagal kot je zmagal, ko smo dali svetu prvi vidljivi stroj.

Gotovo ni pisalnega stroja na svetu, ki bi bil sličen novemu Oliver "9". Mislite na tako nežen pritisk, da bi stopinja mačice pritisnila tipke!

POZOR!

Najnovejša iznajdba, ka-tere je opaziti na tem stroju, kontrolira vse Oliver. Celo naši prejšnji modeli — slavni kot so bili — niso imeli dvoj-nega premikača. Ta daje celo kontrolo 84 črk in znamenj v mala prsta leve in desne roke. In ta vam pusti, da jih pišete le z 28 tipkami, najmanjšim šte-vilom na kateremkoli pisal-nem stroju.

Pisanci na vse druge stro-je lahko rabijo Oliver "9" takoj ter hitreje in lažje.

17 CENTOV NA DAN!

Zapomnite si, da pe ta najno-vejši Oliver "9" največja vred-nost, kar se jo je kedaj dalo v kakem pisalnem stroju. On ima vse prejšnje posebne iznajdbe — vidno pisavo, avtomatični "spacer", 6 in 1/2 unče touch ter dodatno poljubni premikač, izmenjalni trak ter vse najnovejše iznajdbe. Kljub temu pa smo se odločili, da ga prodajamo vsakemu po našem slavnem načrtu — 17 centov na dan. Sedaj si more vsakdo nabaviti ta najboljši pisalni stroj, s slavnim PRIN-TYPE, ki piše kot tisk.

Še danes pišite za vse posameznosti in bodite med prvimi, ki bo- do poznali čuda tega pisalnega stroja. Spoznajite, zakaj se poslužujejo tipisti, delodajalci in privatniki povsod Oliver pisalnega stroja. Odpošljite dopisnico takoj. Nikakih obvez-nosti. Veselilo nas bo pojasniti vam vse.

THE OLIVER TYPEWRITER CO., 310 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Okio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MLKE ZUNICH, 421—7th St., Joliet, Ill.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Idila v razvalinah.

"Prav Janez, prav si to naredil", je zamomljaj vojak, menecije si prespale oči. Skočil je s kamena, na katerem je bil zaspal, in ročno se prignil po puško. Bila je tu, ležala je, ves čas njegovega spanja mirno zraven njega.

Janez si je troho oddehnil in vsklonivši se, ogledoval se po pokrajini. A njegovo obličje se je takoj zopet zmračilo, in vojak si je v zadregi sukal mogočne brke.

Bil je tu samcat sam. Po cesti, držeči k Veroni, je videl v dobru dalji tovaršice, ob katerih bodala se je odbijalo vzhičajajoče solnce. Le slabo je odmeval sem ropot voz in topov, po kratkem času je i ta umolknil, in poslednja čaka, poslednje bodalo je zginilo za gričem. Janez sklopil odprta usta, kakor gladen človek, kadar vidi, da je sosed zadnji grizljaj položil v usta. Z mrzkim smehom se je popraskal za ušesom in sedel nazaj na kamen.

Oprl je puško ob koleno, brado ob dlan in gledal zamišljeno prece se. Nasmeh mu je izginil z obraza. Pred seboj je videl le pogorišče s katerega se je tu in tam še ka dilo. Včeraj ob tem času je bili tu krasna vasica. Santa Maria. — Lepe, visoko zgrajene hiše, kakršnih Janez doma na vasi nikdar ni uziel, bela cerkev z visokim zvoni kom, in povsod okrog vrvtvi z milim svežim zelenjem. Prišli so in usta in se ustanovili tu. Napravil so iz mirnega, otvorenega sela v nekoliko urah trdnjavo. Posekali so drevesa in zadelali vhode v vas in vsaka kočja je bila izpreme njena v mal gradec. Potem je prišel general z vojniki, po dolgem boju izgnal ustaše in naredil iz trdnjave eden veliki grob.

Ustaši so ubežali kolikor so mogli, vsačani so branili čisto z ob upno odločnostjo svoje rojstne hišice — in tako so padli vsi. Umrlji so tam, kjer so se bili narodili, in strehe njihovih rodnih hiš so jim bili žalostni pokrovi.

Vojaki so bili po boju na smrt utrujeni; ni bilo možno odriniti dalje. V goreči vasi ni bilo za nje prenočišča. Morali so spati pod milim nebom za vasjo.

Razpostavljene so bile nočne straže, in med ujnimi tudi naš Janez Mali. Stal je na najskrajnejšem krihu proti ruševini hiše, s katere je Santa Maria končevala na tej strani.

Stal je uro — dve, in nikdo ni prihajal ga izmeniti. Moral bi bil ustreliti, a s tem bi porinil tovariša poddesnika v kazen, in tega dobri Janez ni hotel.

Stal je in hodil, in ko je bil že truden, sedel na kamen. Do sem kaj se je Janez spominjal, kaj se je dalje prigodilo, ni vedel.

Zaspal je, in sanjalo se mu je o borni koči na Dolenskem, kjer ga čakata starica in mlada Marija. In potem se mu je zdelo, da je zagledal na straži, da je bežal po ulici, in ob vsakem udarcu, ki je pa-

del na njegovo telo, je Marija zahtela in mati z rokama zalomila. Ko se je prebudil, je bil tu sam. Niso stali tu tovaršice v dveh vrstah s temi groznimi palicami v rokah, ni bilo tu Marije, ni bilo matere, a tam za vrškom so izgini-la poslednja bodala njegovih drugov, in on je bil — deserter.

Begun s straže — in na to ni kazni s palicami, ampak s prahom in svinčom. — Janez se je stresel, — poznal je vojne določbe in dobro vedel, da skoro vsak končuje z besedami: "s prahom in svinčom". "Dali smo jim", se je zasmejal vojak, in potem trpko dodal: "A zdaj sem si dal jaz. Dobro, Janez, dobro!"

Janez je časek premišljal. Ni vedel, ali naj beži za ostalimi vojniki, ali ostati na mestu. Tam ga je mor-da čakala stroga kazen, tu sovraž-no zajetje. Težavno voliti. — Ni vedel, ali je podedesetnik pozabil ob odvajanju straž na njega; ali ga je morebiti iskal in, ker ga ni našel, ga ima za uhojdnika.

Janez je vstal in že storil prvi korak naprej. Zaupal je, da se iz tega kako izlaže. — Ali na to se je spomnil svojega stotnika, ki je znal vprašanja tako lepo križem staviti, da se je ujel in najbolj preg-nani lažnik. In Janez, revež, niti kakor gre lagati ni znal. Na Do-lenskem doma laži ni poznal, na vojski se je še zmiraj ni naučil. — Zaplete se, izpotačne ob jeziku — pride pred auditorja, auditorji ti pa znajo! — Pošiljajo v večnost kakor na naročbo.

Kaj zdaj? Vojak je vrgel puško čez ramo, in šel odločno k vasi.

"Si tu sam edini vojak", — je mrmrljal k sebi, "najvišji v šarži. Si torej plackomandant, Janez! — Moraš se torej ogledati po svojem rayonu in se pobriniti, da bi tvoja vojska gladu in bede ne trpela!"

Misel, da je svoj gospod in po-veljnik, ga je razsmejala. Kar je živ, ni zapovedoval ni miški, in zdaj je mogel po lastnem spozna-nju sam sebi veleovati. Ali ko je stopil za prvo zaseko, je smeh izgi-nil z obraza bodremu Slovenceu. Ni bil še navajen krvi, ni bil navajen pogledu na strahovite učinke in na vojskine groze, a kar je tu videl, je bilo grozno.

Trupla padlih braniteljev vasi so ležala tu z zevajočimi ranami, na katerih je doslej lepela kri. O-bleke v smrtne boju raztrgane, obličja bolesti krčevito razvlečena, oči izbuljene, usta odprta, kakor bi hlepela po zraku, ali pa s stisne-nimi zobmi. Zdelo se mu je, da iz teh ust sliši vzdih in grozne kle-te, da ga naprožene roke grabijo za oblake, in oči sovražno gledajo za njim.

Bal se je. — Včeraj je sledil z zmagoslavim in radostnim vikom bobnu in trobenti, pozivajoči na alarm. Videl je proti sebi stati hra-bre bojovnike, videl ustja pušk in — ni se stresel.

Ni se bal, zato ker ni bil človek; ni videl, ni slišal i ni čutil — bil

Sir Roger Casement, povzročitelj irske revolucije, katerega bo an-gliško sodišče obsodilo na smrt.

je le stroj, naravnavan z ukazi svo-jega poveljnika.

Danes se je prebudil v njem člo-vek. Videl je in čutil.

Danes so bili ti sovražniki mr-tvi in Janez se jih je bal. Bil bi rad zatisnil oči, a kako pride na-prej? In naprej je moral — bil je lačen.

"Eh, kaj! Ko bi jaz bil padel, bi bil tudi takov in nobenega ne bi vgriznil", je mrzko zabrcal. — "Saj mi nič ne store!"

In že je dobre volje šel spet da-lje. Z vsakim korakom so se groze množile, a Janez jih že ni maral. Ni videl spačenih postav žen in de-vic z razgaljenimi probodenimi ne-dri, ni stareev, katerih beli lasje so bili zlepljeni od krvi, ni videl detet z okrvavljenimi obličji.

Mislil je le na-se.

Izprehajal se je po vasi, iskaje poslopja, v katerem bi našel po-moči in okrepčila.

Povsod je bilo mirno, pusto ka-kor v grobu. — Le tam in tam se je oglasilo ropotanje padajoče stre-he ali žalostno krokanje ptičev, slavečih svoje godove.

Namah je zadržal svoje korake. Za nizkim plotom, okolo katerega je šel, zasliši človeški glas — glas dečji.

Bilo mu je, kakor bi, izprehaja-je med grozotami pekla, zaslišal angeljski spev. Podprl je puško ob plot, zagnal se kvišku in skokom je bil na vrtu. Na zemlji pod dre-vesom je ležala mlada žena v krvi.

In nad njo je bilo sklonjeno mla-do, jedva dveletno dete. Obledelo v srčajo se je kobacalo krog ma-tere. Ni razumelo, kaj se je tu zgo-dilo, ni vedelo, da je njegova mati, zaspala za večno, da je niti kliča-nje, niti plač, niti njegovo dobi-kanje ne vzbudi. Presunjen tega pogleda je stal Janez tu in gledal na ubogo dete. Deteta čebljajo po-vsod enako — Janez ga je razumel.

"Uhogi črvicek", je pravil so-čutno in, prignivši se k detetu, ga je pogladil po hrbtu. Dete se je o-brnilo in videlo kosmatega člove-ka, udiviljeno izbulilo nanj oči. — "No, pojdi, jokavček k meni, poj-di!" je pravil detetu in ga vzdig-nil s tal. Dete, ne razumevaje nič od vsega tega, kar se je okoli nje-ga godilo, se je dalo voljno vzdig-niti in se ni upiralo.

Janez je dete milo privel k se-bi. Pozabil je docela na sebe in svoje skrbi, mislil je le na zapuše-nega sirotka. Dete, revšček, je iz-prva bojazljivo izbuljevalo oči, ali ko je videlo, da se tujece uljudno k njemu stiska, se je osmelilo. Na-smejala se je vojaku in ga pote-gnilo za brke. Janez je bil nemalo zadovoljen s svojo najdbo in se je poigraval z otročičem. Ta je, spod-boden od njegove laskavosti, gre-bel staremu drugu pod nosom. Vo-jak je v šali hapunil po njegovi ro-ki in se grozeče zamračil na dete. Deček se je ustrašil in razjokal.

Potem pa ni pomagalo tešenje. Dete, ko je enkrat jokalo, se je spomnilo na glad. Bradatemu vo-jaku, ki je bil šavnil po njegovem prstu, že ni več verovalo. Spenja-lo je ročke po materi.

Janez se je pregnil k ženi. Bila je že le hladen mrtič. Dete se mu je izmuznilo iz roke in se koprneče sprijelo materinih prs. V tem trenotku se je spomnilo, da so mu prejnjše čase nudila živca. Toda kakor od gada pičeno je odtrgalo

ročico od ledenega telesa in začu-jeno gledalo na vojaka.

"Nimaš že matere, nimaš niko-gar, uboga mameka!" — je gineno pravil Mali, "Molči, — bodem jaz tvoj tatej in te bom živil, dokler me ne ustrelijo. Gledaj!" je dodal Janez k samemu sebi. "Tako je to, življenje za življenje! Ko bi mene ne bili tu pozabili, bi bilo to dete umrlo gladu!"

Janez je segel za plot, vzel puško in počasi korakal s svojim dru-gom k hišici, iskal in našel živeža zase in za dete.

Postavil je puško k zidu, potem je sedel na razlomljen stol in, vzemši dete na koleno, ga je počel hra-niti. Vsako žlico, katero je otro-čičen del v usta, je spremljal z ne-kolko uljudnimi besedami. Malček besed ni razumel, zato pa tem bo-lje žlice. In čim dalje je trajal go-vor, tem bolj se je jasnil mali o-brazek.

Kadar je bilo dete sito, ga je po-ložil vojak na postelj in se poigra-val z njim, dokler ni zaspalo. Po-tem šele se je spomnil na svoj glad. Ni bilo jedi mnogo — a vojak se zadovolji i z malim.

(Pride šc.)

Vsem ljudem po volji ravnati ni mogoče.

PEVSKA DRUŠTVA, prijatelji slovenske narodne pesmi POZOR!

Vsem onim, ki so naročili ali vprašali za narodne pesmi, nazna-njam, da je nova izdaja narodnih pesmi v delu in da razpošljem pesmarice, čim bodo gotove. Onim pa, ki bi tudi hoteli imeti krasne pesmi, a jih še niso naročili, sve-tujem, da se požurijo z naročilom, ker tudi ta zaloga bo pošlja v naj-krajšem času kot sta pošli prvi dve.

Na željo mnogih izide tudi II. izdaja: "Zbirka moških medna-rodnih zborov (četverosplovov), ki vsebuje sledeče odlikovane pesmi: 1. "Ko ponosen orek pesem dviga se"; 2. "To je gospodov dan"; 3. "Svoboda: Glej, zdaj ori klie po zemlji: Bratje smo enaki vsi!"; 4. "Pomladna pesem"; 5. "Hišica očetova: Tam ob potoku za vasjo — domov, domov srce me žene"; 6. "Samotarjeva nočna pe-sem"; 7. "Vražji bas" (drugi bas ima vodilno arijo); 8. "Draga, lahko noč"; 9. "Stara nizozemska pesem"; 10. "Deklica in metulj" (ki je ustea deve — za rožice imel); 11. "Večerna"; 12. "O plavooki devi"; 13. "Slovo juna-kovo, z refrainom: O domovina ljubljena, naj Bog naš te živi!"; 14. "Lovčovo slovo"; 15. "My old Kentucky home"; 16. "Solza — solza ne zabim ti nikdar, ki tokle so zame"; 17. "Kapelica tiha"; 18. "Zdravica: Komu naj prvo ča-šo v čast zdaj pijem v slast?";

Cena tej pesmarici je \$2.00. Društva, ki ne morejo naročiti pesmarice za cel zbor, lahko naroče eno ali dve. Prepis posameznih glasov jim preskrbi njih pevo-vodja. Vsekakor pa bi svetoval vsakemu, ki ve ceniti krasno pe-sem, da so z naročilom požuri! Pripomniti moram še, da je to zadnja izdaja, ker se s tem vsled pomanjkanja časa poslej ne bom več ukvarjal.

S pevskim pozdravom
Ivan M. Adamič,
1336 Lincoln Pl., Brooklyn, N. Y.

Nihče neče \$1000.00 nagrade.

Torej druga ponudba!

VSAK POSAMEZEN DOBI PROSTO VONŽJO IN VSE STROŠKE POVRNJE NE ZA OGLEDATI NAŠE KRAJE, ČE NE DOBI RAZMER NATANKO KAKOR JE ZDOLEJ OGLAŠENO.

1. Vsakdo, ki ve za lepšo deželo, boljo zemljo in večje splošne pridelke in da se kupi zemljo za isti denar ali ceneje, kot tukaj.
2. Vsakdo, ki mi pokaže čisto zemljo v ravnini, da se dobi aker v najem ceneje kot \$4.00. V kolikor je meni znano se niti za ta denar ne dobi.
3. Vsakdo, ki mi pokaže sigurno podjetje ali banko v Ameriki, ki plača več vlagateljem, ka-kor pa naša čista zemlja v ravnini.
4. Vsakdo, ki mi pokaže v Ameriki kraj, kjer ra-ste vinska trta bolje kot pa tukaj.
5. Vsakemu kupcu zemlje z gozdom v ravnini, ki se obveže isto izčistiti, plačam vožnje stroške, ne glede kje in od koga kupi zemljo.

NAŠ NAMEN JE: GOZDOVE IN Mlake iztreti in narediti tratinke in polja. PO SVOJI SLABI MOČI BOM PRIPOMOGEL, DA SE NAPRAVI DEŽELA MEDU IN MLEKA.

Rojaki, ki imate denar, k vam se obrnem, naložite ga v naši ravnini. Zemlja vam bode izvrstno poplačala vaš ka-pital. S tem ne menim kupiti gozd in ga držati, to ne ko-risti deželi niti kupcu. Zemlja se mora takoj čistiti. Tu-kaj so polja, ki so plačala toliko najemnine za aker, za ko-likor ti jaz prodam aker v gozdu.

MARSIKDO SE BO ČUDIL, DA SE RAVNO SLO-VENCEM PONUDI TAKA PRILOŽNOST.

NATO IZJAVLJAM, DA SE NUDI VSEM LJU-DEM, KER V SPLOŠNEM PRIMANJKUJE KAPITALA ZA UREDITI DEŽELO IN JO POSTAVITI V PRVO VR-STO KAMOR SPADA.

Tu je na milijone akrov gozda, ki čaka čiščenja, da se napravi polje, ki ga ni boljšega na svetu. O tem se la-hko sam prepričaš pri čisti zemlji. Slovencev jaz ne bom razlagal, kaj raste tukaj, pridi in oglej si zemljo in se boš sam našel. Jaz ne ponujam nekaj zastonj, temveč dežela sama te vabi, da naložiš denar tukaj. Zato boš bogato po-plačan. Garantiram pač vsakemu, da bo naša zemlja v ravnini za poljedelstvo najdražja, ko bo enkrat vsa či-sta. Kajti pridelala se vsega tolik ona aker, kakor kjerkoli drugje. Podnebje je dobro in milo, voda izvrstna in deže-la bo bolj zdrava kot kjerkoli, ko bo vsa čista.

Imam nekaj kosov v gozdu, ki jih čistim, in garanti-ram večje letne obresti, kakor v vsaki banki. Obenem bo p asvet za polovico do dvakrat toliko vreden.

KOMUR ENAKA PODJETJA NE UGAJAJO, ONEMU NI MOGOČE VEČ SVETOVATI. PRIDI V MISSOURI, OGLEJ SI ZEMLJO IN NIHČE TE NE BO SILIL, AKO NE BOŠ GOTOV, DA BO TVOJ DENAR NAJBOLJE ULO-ŽEN.

Ne hodi k meni, niti kakemu drugemu agentu zemlje. Idi torej naravnost k kmetom in prepričaj se boš, kakšna je naša dežela.

Vsak posamezen dolar se krvavo rabi za razvitje in čiščenje. Naloži ga in najbolje se bo obrestoval.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Sleparski baron.

Spisal Rado Murnik.

"Izvolite paziti, gospod doktor!"

"Zdaj je že prepozno, gospod baron! Moja kraljica je tu!"

Gospoda sta sedela v razkošno opremljeni dunajski kavarni na tistem mestu, ki ga je bil baron Albenhorst. Dasi je bil v civilni obleki, se mu je poznalo na prvi pogled, da je bil častnik. Držal se je vedno leseno ponosno po komei kakor na povelje: "Pozor!" Njegov obraz z močnimi črnimi brkami je bil navaden, vsakdanji oficerški obraz, kakršnih je na stotine v armadi in ki so si tako podobni kakor oficerške kape. Včasih je nekoliko vzdignil glavo obri v širje odprave svoje hladne sivklate oči ali pa s fino belo roko potegnil preko čela.

Njegov soigralec, pravice doktor Anton Rathschütz, je bil nekoliko mlajši. Napravljen je bil kakor častni član dunajskih gigerlov. Toda rana plesa in zlata očala so poleg akademičnega naziva oznanjala, da je dobrodušni debelglavce kolikortoliko izobražen. Z umetno zavozlane zavratnice mu je na zlatem motovozku bingljalo bleskovit diamantek. Roke in noge so mu bile korenjaške, velike, prevelike. Doktor Rathschütz je bil namreč doma izpod Šmarne gore; za svojega gimnazijskega dijakovanja je moral o počitnicah doma povsod pomagati, tudi gnoj kdati, zakaj njegov oče, Racičev Matija, je bil stara kranjska korenina in ni maral, da bi Tone dolgečas prodajal doma in lenobo pasel, pa zastonj otepal kašo in žgance. Z gospodom baronom Albenhorstom se je doktor seznanil v tej kavarni in to šele pred dobrima dvema tednoma. Jako vesel je bil tega znanstva; najrajši bi bil prijaznemu aristokratu že pomnil bratovščina, pa se je bal biti nadležen.

Doktor je sedel tako, da je mogel obkroževati mlado blaginjičarko. Za igralcem sta stala dva zaplečevalca, dva radovedna in vstrajna vinka. Baron ju ni gledal nič kaj prijazno. Ako pa se je kdo izmed njih osmešil in kritiziral katerokoli potezo ali pa celo hotel komu pomagati z modrimi nasveti, je prezirljivo pogledal sitneža in zagodrnjal: "Humbug!"

"Sah in seh!" je napovedal baron zmagovalno.

"Saj res, Noben Morphy ne bi rešil več te igre. Moram se vdati!"

Baron se je zadovoljno nasmešnil.

"Zakaj ste rokiral? In zakaj ste pustili konjčka tako dolgo v hlevu?"

"Eh, prezel sem vašega beloga tokača. In bal sem se za stolp. Danes se mi ne ljubi nič kaj posebno."

"Kakor izvolite", je dejal baron in mignil pikoli, naj odnese šahovnico in figure. Vinka sta odšla zaplečevat k biljardom.

"Preveč ste gledali tja-le k novi kasirki, gospod doktor! Ali mislite, da nisem opazil tega?"

"Imenito dekle, kaj, gospod baron? Psehit!"

"Ni napačna, ne! Le pogledite jo, kako rafinirano sramežljivo poveča svoje dolge trepalnice! In kako trpeče zre predse! Humbug!"

"Zakaj humbug, gospod baron?"

"Dva otroka ima že ta titularna devica. No, zaradi tega ne bi zagnal nobenega kamena nanjo. Ampak, da se je izpozabila s tako starim, izžetnim veteranom, tega ji ne morem odpustiti. Stari čehvalier — kako mu je že ime? — Du... Dufauere je bil njen ljubček. Zdaj jo je odslavlil. Dufauere je izkusen zapeljivec. Saj ga poznate? Ne! Vseeno. Drži se vedno na smeh, kakor faven, ki hoče se nebrnani vili nedolžkano sree požgečati z lasevinim dotipom. Škoda punce! Zdaj so se ji raztaljala kavalirjeva darila — gospodična mati je morala v službo."

"Škoda dekleta!"

"Marker! Dvakrat chaireuse! — Pardon, gospod doktor, saj dovolite! Danes sem jako dobre volje. Nova kasirka tam-le mi je zbudila celo vrsto zaljubljenih spominov."

"A? Tudi vi, gospod baron?"

"Ne. Mojte se. Z omo tam-le nisem imel ničesar opraviti. Izvolite, gospod doktor! Tukaj imam pristoje "caballeros imperiales". Prosim!"

Baron mu je pomnil odprto

elegantno cigarnico, polno smodk, skrbno zaviti v svetli staniol.

"Pikolo! Prižgi! Najprvo gospodu doktorju! Le hitro sem, ti zamuda nemarna! Ti hočeš biti pikolo? Humbug! Mars!"

Dočim je plašni pikolo stregel doktorju in baronu, je prinesel blede marker dvoje ličnih kozarčkov s paljenko.

Baron je srknil požirček in dejal: "Liker je dober. Izvolite pokusiti, gospod doktor! Izboru je, kaj? Toda... zbudili so se mi spomini, sem rekel prej. Dovolite, da vam povem svoj romanček!"

"Prosim, gospod baron!"

"Svoje dni sem služil tukaj pri huzarjih", je začel baron. "Nasrtnojster, poljski grof, je bil včasih tak kakor živ satan. Igral in ljubil je rad. Ako je imel prejšnji dan smolo pri hazardu ali pri nečem spolu, je drugo jutro podil naš skadron, da smo potili olje. Sicer pa je bil dobra duša. To vam je bilo lepo življenje! Imenito! Takrat sem bil malo drugačen junak, zmeraj vesel, samozavesten in predrzen, zadovoljen s svetom in sabo, najboljši jezdec, najbolj priljubljeni plesalec. Geslo mi je bilo:

Kdor ne ljubi punce in pa šampanjca, ta je lutka in neumna manea!

To je najlepša pesem. Vsa druga "poezija" je humbug!

Na Kranjskem sem imel bogato teto. Odgojena je bila v francoskem samostanu "sacré coeur". Prej se je imenovala baronesa Lina, Karolina, v tajini se je oklicala v Charlotte. Svoje lepo imetje je podedovala po daljnem sorodniku, o katerem ne drugega nego to, da je bil vitez papeškega reda svetega Jurija in imetnik papeškega častnega križa "pro ecclesia et pontifice". To mi je teta Charlotte poudarjala in ponavljala neštokrat.

Bila je jako dobrodušna in strašno pobožna. Kakor sova je samotarila na svojem starem gradu. Mirno življaje ji je potekalo redno kakor ura. Uljnjak, svetelnjak, malone pol skadrona zlatih oklih mačk, nabožne knjige — pa tudi francoski časniki: to ji je bilo vse razvedrilo in vsa zabava. Pošljala mi je po dvesto goldinarjev na mesec. Ali kaj naj bo to huzarskemu lajtnantu! Humbug!

Kadar sem pridela dosti denarjev, sem jo obiskal v njenem gorenskem brlogu. Navadno sem v takih časih potreboval tisočaka. Bolj poceni moj obisk ni bil nikoli. Ako sem ji samo pisal anj, mi ni poslala nič. Hotela me je videti! Vsakikrat je bila vsa srečna, vsa blažena, kadar sem prišel in kadar je aslišala žvonketanje mojih ostrog in rožljanje mojega palaša. Nikdar mi ni delala nobene nepotrebne zgage; vsakikrat je tako napisala potrebno nakaznico svojemu dunajskemu bankirju. Vsakpot me je tako minogrede — pro forma — prosila, naj se poboljšam; saj je dobro vedela, da ne bo nič! Vsakpot sem ji obljubil, kar je želela, obljubil — tudi pro forma; saj sem dobro vedel, da ne bo nič! Humbug!"

Baron je izpraznil kozarček, užgal ugasio smodko in nadaljeval:

"Pardon, gospod doktor! — Lahko mi verjamete, da nisem pogrešal nežnih igrac za zaljubljene zabave. Trajno me pa ni zanimala nobena, dokler nisem videl mlade baronesce Olly.

Prosim, gospod doktor, pogledite neprečito zopet našo novo kasirko tam-le! Na vsem svetu čisto taka je kakor Olly! To so one sivošine tajinstvene oči, ki tako čudovito zare izza črnih trepalnic, to so oni lahni nakodrani zlati lasje, ona nežno okrožena rožna lica, oni ljubki obradek: vse čudovito podobno! Samo nekoliko bujnejša je bila Olly in vselejša. Bila je bleskovito salonska zvezda, planet, ki se je okoli njega sukalno polno trabantov. Poleg nje je otemnela lepota vsake druge dame. Zнала se je oblačiti, vesti, govoriti kakor nobena druga.

Sednasil sem se z njo na plesu in pozneje sem vsak teden prihajal šahat z njenim očetom. No, ni mi bilo bogve kaj do te vseake imenitne igre. Kadar je njen papa, general Rudolf baron Glandorf ves zamišljen strmol v figure, sva se lovila midva z Olly pridno z očmi. Včasih je ekselencija izginil za nekaj trenutkov in prepuštil nadajevanje svojih edinih. Presveti Radetzky, kako slabo sva igrala! Pa saj veste sami, kako se prede taka stvar.

Krasnega majnikovega dne sem prišel ponjo, da bi jo spremlil k prijateljski obitelji na tenis. Ekselencija ni bilo doma.

"Ah, ta večni tenis!" je vzdihnila. "Naveličala sem se ga že. Rajša bi jahala na izprehod. Tak lep dan je! Ven! Ven! Jezdiva skupaj kam iz mesta! Hitro po konja, gospod baron! Snidemo se na progi v Hernalsu."

Sveda sem bil takoj pripravljen z največjim veseljem. Odšel sem se nemudoma po svojega konja in odjahal na domenično mesto.

Baronesa Olly je prijezdila kmalu za mano. Prosim — v kratki razdalji ji je sledil civilni sluga stare ekselence.

Se nikdar se ni baronesa ni zdelo tako lepa in milovidna kakor ta dan. Obledela je bila elegantno temnozeleno obleko. Varo in graciozno je sedela na svojem belcu. Srečen nasmeh ji je igral na ustnih. Prijetna sapa je pihljala od zapada in se igrala iz vihrajočim pajčolanom, ki je bil prijeten zadaj na njenem koketnem moškem klobočku.

Udarili smo jo proti Dornbachu in potem zavili na stransko pot. Naenkrat se je zbil slugov konj na desnem sprednjem kopitu. No, v bližini vasi je bil kovač. Tam sva pustila slugo in konja. Jezdila sva sama dalje.

Vreme je bilo krasno. Na sijajni sinjini ni bilo nobenega oblaka. Baronesa je gledala naravnost predse. Govorila nisva nič. V najnižih sredi je vladal mrtvaški mir, kakor v prirodi pred uimom.

Ne vem, kako dolgo sva jezdirila tako-le tja v mlado vesno. Pot naju je vedla ob bistrom potoku skozi gozdiček. Zda je vsikliknila baronesa in ustavila konja. Čez pot vseča veja jo je bila oplaznila po levem licu. Na baršunasto mehki koži sem videl rdečo liso in drobno kapljico krvi.

"Ali vas hudo boli, baronesa?" sem jo vprašal prestrašen.

"Nič posebno hudega ni", mi je odkimala. "Ustrašila sem se bolj, nego je bilo treba. Toda... rada bi malo počivala v tem gaju."

Skočil sem s konja in prijel njene zanjze. Olly se je uprla ob moje rame in lahno polznila na tla. Privzel sem oba konja za grm, ona pa je potegnila iz žepa svoj svileni čipkasti robec. Ki je bil tako fin in nežen kakor pajčuha. Vzel sem ji ga iz rok, ga malce omočil v potoku in ga rahlo pritiskal na njeno prasko.

Ježno palico z zlatim gumbom je vrgla v mah in si smela rokavici.

Kakor ranjen ptiček je sklonila zlatolasto glavič in mi jo naslajala na prsi. Iz ranice ni bilo nobene krvi več. Čutil sem sapa rje-grete baronese... utripanje njene srca... rahlo in vendar tako močno me je manil srajski parfim njenega robea in sladka vonjava njenih las... In povzdignil sem ji glavič in jo poljubil na rdečo liso, poljubljial na usta, na oči, na čelo, lase in zopet na usta. Bil sem ves omanjen kakor od močnega šampanjskega vina.

Nebeško sladki so bili ti trenutki! Tudi Olly je znala izbornu poljubljati. Kadar sem jaz nehal, je začela ona, in kadar je nehal ona, sem začel zopet jaz. — Toli-ko da se nisva pojedla od same plamtete ljubezni!

Zmenila sva se, da ostane najina ljubezna tajna, dokler ne bo za svatbo vse v redu. Treba nama je bilo jamčevine. Olly je ni imela, general in jaz tudi ne. Moral sem k bogati teti.

O prvi priliki sem prosil dopust in se peljal doli na Kranjsko. Priznati moram, da mi je čudno utripalo srce, ko me je na tetinem gradu vedla hišna po dolgem hodniku v takoiimenovani modri saloni. Teta je sedela ob širokem oknu pri modrikasti baršunasti zavesi. — Pardon, gospod doktor, ali niste še opazili, da so nekateri ljudje v obraz nekako podobni živalim?"

"Gotovo, gospod baron!" je odvrnil doktor, ki je bil poslušal ves čas pozorno. "Moj bivši sošolec Edgar, svoje dni krvoločan burš, je bil prej sličan divjemu mačku, kateremu je kdo z dobro podkovanimi škornjema stopil na rep; zdaj pa je odvetniški pisar pri mojem uju in je podoben tepenemu invalidnemu pinču."

"No, vidite, gospod doktor, moja preljuba teta Charlotte s svojim dolgim nearistokratsko ploščatim nosom, z neznatnim obradkom in turobnimi očmi je bila podobna žalostno zamišljeni kozi. Dasi se ni več borila proti tretji niki, ampak že proti peti, je vendar lase nosila razpuščeno in igrala "Die Klosterglocken" in "Das Gebet einer Jungfrau" na klavir tako sentimentalno kakor lastnjakata sestra. Obledela

na je bila vedno v črnosvileno obleko tesnega kroja; zato je bila videti še daljša in sušja.

Tako je tedaj sedela ob oknu kakor živa alegorija tistih svetopisemskih sedem nerodovitnih let. Kraj nje je čepela njena najljubša zračka Minette.

"Kako sem vesela, da te zopet enkrat vidim, dragi moj Fido!" je vsikliknila in me motrila skozi lornjet. Potem mi je slovesno poljubila čelo, jaz pa njej velo roko.

"Videti si jako zdrava!" sem se ji lagal. "Moram ti čestitati!" Treba je bilo ohraniti njeno dobro voljo. Povedal sem ji zatorej se marsikaj prijetnega in laskavega. Pogledavala me je kaj hvaležno in veselo so se ji širile nosnice.

(Konec prihodnjic.)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. S., Milwaukee, Wis. — Vaš dopis priobčimo le, ako ste zadovoljni, da navedemo tudi Vaše ime. Jamčiti morate s svojim imenom, da je vse, kar pišete, tudi res.

And. K., Trail, B. C. — Največji zvonovi na svetu so: "Car-Kolokol" v Moskvi, tehtal 4320 stotov, ki pa ni več v rabi; zvonovi cerkve Ivana Velikega v Moskvi tehtajo po 1000 stotov; "Raiser-glocke" v kolinski katedrali tehtal 543 stotov; veliki zvon v cerkvi sv. Petra v Rimu tehtal 380 stotov.

PROŠNJA.

Rojake v Radley, Kans., in okolici prosimo, da nam pojasnijo vse podrobnosti glede našega brata JOSIPA ŽAGAR. Gospa Helena Gregor nam je pisala, da je stori samomor, ker našli so ga mrtvega in da je bil petkrat ustreljen. Mi smo jo takoj prosili za vse podrobnosti, toda do danes nimamo še nikakega odgovora. Bil je član dveh društev in sobratje bodo gotovo o tem natančneje znali. Tukaj smo en brat in dve sestra. Prosim, naslovite pisma na:

Martin Žagar, Box 214, Meadow Lands, Pa. (5-6-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

Iščem svojega svaka JOSIPA VARGAVIČ in prijatelja TONETA BOŽIGLAR. Prvi je bil pred letom v Cedar Rapids, Ia., drugi se nahaja pa nekje v Racine, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — John Blažević, 521 Market St., Waukegan, Ill. (5-8-5)

IŠČE SE ORGANIST

za slovensko župnijo sv. Cirila v New Yorku. Plača po dogovoru. Tozadevna pisma naj se pošiljajo na sledeči naslov:

Rev. Benignus Snoj, 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y. (27-4 2x v t)

Suhe dežele?

Rojakom naznanjam, da pošiljam vsakovrstne pijske to je piva, žganja in vino.

Pišite po cenik!

JOHN LANICH, box 1024 Cheyenne, Wyo.

V ZALOGI imamo še nekaj SLOVENSKO-AMERIŠKIH

KOLEDARJEV

za leto 1916.

Da je bil letošnji Koledar res nekaj posebnega, je razvidno. tega, ker smo ga morali dvakrat tiskati in nam je že druga zaloga skoraj popolnoma pošla. V Koledarju je preko trideset krasnih slik, razni zanimivi članki, lepe povesti in poljudno pisane znanstvene razprave. Naročite ga takoj, da ne bo prepozno! Stane a poštino vred 35 centov.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, valed česar ga rojakom naj topleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, valed česar ga rojakom naj topleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, valed česar ga rojakom naj topleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, valed česar ga rojakom naj topleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, valed česar ga rojakom naj topleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, valed česar ga rojakom naj topleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, valed česar ga rojakom naj topleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, valed česar ga rojakom naj topleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, valed česar ga rojakom naj topleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, valed česar ga rojakom naj topleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo stroko spadajoče posle ter izdajati pravoveljavna potrdila, valed česar ga rojakom naj topleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Mi vam pomagamo

Da se bodele zamogli tudi vi okoristiti s električno razsvetljavo, naredimo vam sledečo ponudbo:

Mi hočemo plačati vse stroške za napravo električnih luč v vaši trgovini, kakor tudi od zunaj velike svetilke in električne zanke. Potem nam vrnete v malih tedenskih ali mesečnih obrokih.

Ali zamore biti boljše ponudba? Telefonajte ali pa pridite danes.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Branch Office Show Rooms for the Convenience

Guy de Maupassant:

BRATA

(Priredil J. T.)

19

(Nadaljevanje).

DEVETO POGLAVJE.

Priporočila pisma profesorjev Mas-Rousella, Remusota, Flachela in Borriquetta je predložil gospod Marchand upravnemu odboru preoktantanske družbe. Petra so nadalje priporočili gospod Poulin, podpredsednik trgovske zbornice, Lenient, znan pomorščak in podžupan Marival, intimen prijatelj kapitana Beausira.

Ker za ladjo "Lothringen" ni bilo še nobenega zdravnika, je Peter že po preteku nekaj dni dobil dekret.

Ko se je nekega jutra oblačil, mu je prinesla hišna listina. Tako mu je bilo pri sreči, kot je na smrt obsojenemu, ko mu povedo, da je oproščen. Vesel je bil, ko je začel premišljevali, da bo zdaj konec njegovega trpljenja, da bo zdaj začel novo življenje, pol na suhem, pol na vodi.

Zadnje dni je živel v očetovi hiši kakor tuj, nepriljubljen gost. Od onega večera, ko je bil zaupal bratu svojo strašno skrivnost, so bile med njim in njegovimi prekinjene vse zveze. — Neprestano si je očitil, zakaj je povedal bratu. Vedel je, da ni storil prav, da je osveteljen in slab, pa je vseeno občutil nekako tolažbo, da mu je zaupal.

Od tistega časa se njegov pogled ni več srečal s pogledom matere oziroma brata. — Svoje poglede sta znala umikati, zadobila sta nekako spretnost, kot jo imajo vojaki v vojni.

Peter se je neprestano vpraševal: — Bog ve, kaj mu je povedala? Ali je tajila, ali je pripoznala? — Komu vrjame brat? — Kaj misli o meni, kaj misli o njej? — Vedel je, da mu ne bo nikoli pojasnjeno. — No, toda to ga ni posebno žalostilo.

Ž njima se je pogovarjal samo v Rolandovi navzočnosti. Ko je dobil pismo, v katerem mu je bilo sporočeno, da je dobil službo, je takoj obvestil o tem svojo družino.

Oče je kar zaploskal z rokami.

Žan ga je veselo pogledal in mu stisnil roko rekoč:

— Iskreno ti čestitam, da si dobil. — Vem, da je bilo veliko proseleev. — Kot kaže, si imel dobre učitelje.

Mati je bila sklonila glavo in komaj slšno rekla:

— Zelo sem vesela, ker si dosegel svoj cilj.

Po obedu se je odpravil Peter k parobrodni družbi in vprašal, kateri zdravnik je na parniku "Picardie". Hotel ga je namreč povprašati o življenju na takem parniku in o dožnostih, ki jih ima parniški zdravnik.

Ko so mu povedali, da je zdravnik Pirette že na krovu, je šel k njemu v kabino. — Zagledal je mladega moža z rjavo brado, ki je bil zelo podoben njegovemu bratu.

Dolgo časa sta se pogovarjala in se slednjič ločila kot dva najboljša prijatelja.

Ko je stopil zopet na suho, je postal neizmerno žalosten. — Zdelo se mu je, da ga je zagrnila megla, ki leži nad vso pokrajino in nad vsem morjem. — In v tej megli je nekaj nenavadnega, nekaj nečistega, strupenega.

Niti v urah najsilnejšega obupa in največjih bolečin ni bil tako žalosten kakor sedaj. — Nič več ga ni zadrževalo, vse vezi so bile prekinjene. — Ko je s surovo roko iztrgal iz srea vso ljubezen in vso nežnost, se mu je zdelo, da je prost in neodvisen. — V tem trenutku se je pa smatral za psa, ki se je neznano kam zatekel in ne ve, kam ne odide.

To ni bilo več notranje trpljenje, to ni bila več duševna bolesta, to je bilo trpljenje živali, ki je brez strehe, ki ne ve, kam bi položila glavo, ki ne ve, kje bi se skrila pred bliskom in gromom.

Njegovo življenje bo polno novosti in vendar tako enakomerno. — Po morju sem, po morju tja, brez konca, do smrti.

Njegova usoda bo podobna usodi kaznjence na galeji. In v to življenje bo zaklet samo zategadelj, ker se njegova mati ni mogla protiviti strasti možkega, ki ni bil njen mož.

Podoben je bil beraču, ki ponižno prosi vbojaine. V njem se je pojavilo hrepenenje po človeku, kateremu bi lahko potožil svojo bol.

Tedaj se je spomnil Marovska. — Da, ta Poljak je bil edini, ki ga je ljubil. — Odločil se je, da bo šel k njemu.

Ko je stopil v njegovo trgovino, mu je lekarnar veselo prihitel nasproti.

— Kod pa hodite? Peter mu je rekel, da je imel zadnji čas več opravkov, da mu nikakor ni bilo mogoče priti in ga slednjič vprašal:

— Kako pa kaj vi? — Kako je s trgovino?

— Ah, trgovina! Kaj bo to. — Saj veste, da je strašna konkurenca. — V tem okraju so samo delavci in med njimi je primeroma zelo malo bolnikov. — Kako žganje se še prodaja, drugega pa ne. — Če se mi trgovina ne bo v par tednih izboljšala, bom lahko mirno zaprl svojo barako. — Samo na vas se še malo zanašam. — Ako bi vas izgubil, grem lahko prvi dan snažit čevlje.

Petru se je skrčilo srce. — Sam ni vedel, če bi mu povedal ali ne. — Slednjič je rekel:

— Hm... name... name se ne morete preveč zanesti. — Jaz vam ne bom mogel veliko pomagati. — Začetkom prihodnjega meseca bom odšel iz Havra.

Malo je manjkalo, da mu niso padla očala z nosa.

— Vi... vi... kaj pa govorite?

— Bravim vam, da bom šel... ljubi prijatelj.

Ko je videl Poljak, da mu je izginilo vse upanje, se ga je lotila silna jeza. — Najraje bi bil raztrgal tega človeka, od katerega je pričakoval toliko dobrih.

— Torej me boste zdaj še vi zapustili? — Torej me boste še vi izdali?

Petru je bilo težko pri sreči. — Najraje bi bil starec objel. — Saj vas ne bom izdal... nikar ne bodite neumni. — Tukaj se mi ne dopade več. — Dobil sem službo ladijskega zdravnika.

— Oh, gospod Peter, saj ste mi vendar obljubili, da mi boste pomagali k boljšemu življenju.

— Zaenkrat vam ne morem nič pomagati. — Še sam zase nimam dovolj sredstev.

— Slabo, slabo. — Zdaj pa lahko lakote umrem. — Star sem in zato mi ne preostaja nič drugega. — To je krivica, velika krivica.

Peter mu je hotel navesti vzroke, hotel mu je razjasniti celo zadevo, pa se je premislil, ko je Poljak izpregovoril:

— Vi Francozje niste možbedesa.

Peter je bil razžaljen. — Ostro mu je pogledal v oči in rekel:

— Te vaše besede pa niso bile na mestu, oče Marovsko. — Pomisliti morate, da sam prokleto dobro vedel, zakaj sem se odločil za tako službo. — Navzidenje. — Upam, da boste drugič malo drugače govorili.

Po teh besedah je odšel.

— Ne — je pomislil sam pri sebi — zdaj pa ni nobenega človeka, ki bi šel za mano.

Tedaj se je pa spomnil natakariice, ki mu je dala povod, da je začel premišljevali o svoji materi.

Sprva je bil jezen nanjo, ko je pa vso stvar natančno prevdaril, je rekel:

— Navsezadnje je pa le prav imela. In odpravil se je proti gostilno, ki je bila pa ta dan polna gostov. — Natakariica je nosila polne vrce na mizo in odnašala prazne. Sedel je k mizi in čakal, misleč, da ga bo zapazila, spoznala in ogovorila. — Dvakrat, trikrat je šla mimo njega, pa se ni niti ozrla nanj.

Slednjič je potrkal z denarjem na mizo.

— Kaj želite gospod?

Niti pogledala ga ni.

— Ali se tako pozdravlja stare prijatelje? — je vzkliknil smeje.

— Oh, vi ste? — Kako je kaj? — Danes nimam posebno veliko časa. — Pivo, kaj ne?

— Da, čašo pivo.

Ko mu je prinesla pivo, se je hotel začeti pogovarjati z njo.

— Prišel sem se posloviti od tebe. — Šel bom.

— Ah! — Kam pa?

— V Ameriko.

— Tako? — Lepo mora biti tam v Ameriki.

In nobene besede več. — Neumna je bila misel, da bi se mogla še kaj pogovoriti. — Gostilna je bila polna.

Peter se je odpravil k morju. — S pomola je videl "Bisernico", ki je jadrata v pristanišče. — Oče in kapitan Beausire sta bila v njej. — Papagris, stari mornar je držal krmilo, gospoda sta kadila in zadovoljno gledala predse.

— Blagor ubogim na duhu — je pomislil Peter in šel proti domu. —

(Dalje prihodašči).

Idobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelje in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donasa dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH,

: : DELO OKUSNO. : :

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNLJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelj, urednik in urednik o knjigi "Doli z orožjem!"

"Doli z orožjem!"

Prof. dr. A. Dedek: "Doli z orožjem!" je prava ogledalo sodobne duše. Ko človek prebija to knjigo, mora nujno pomisliti, da se bližajo človeštva boljši časi. Kratkotrajno: samo dobra knjiga.

Dr. Lj. Jakobski: To knjigo bi človek najraje poljsal, v dno srca se je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajarski pisatelj Peter Bessinger piše: Sedel sem v solem gondi pri Orizgloch in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem mislel, da bi se prestavilo knjigo v vsi kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo jo tudi v Bolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Marti: — To je najboljši obratljiva knjiga, kar sem še kdaj bral.

C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar se jih sploh ne morejo šteti ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1896 v Berlinu): — Ne bom slavil knjige, samo imenoval je bom. Vsekar je to knjiga, ki bi jo tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi jo širili kristevet in učili vse narode.

Financijski ministar Dumanjovski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: — Saj je bila pred kratkim v poselni knjigi opazna na pretresljiv način vojna. Knjiga ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priročni Henrika Marti, dr. Bessingerja. Prosim vas, poveste par ur tega dela. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Narodnja št. 987

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAZNAVILLO.

Čenjenim naročnikom v Penna. in v West Virginiji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravišтво "Glas Naroda".

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so z njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in ponk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglašiti za državljanke listine.

Sorodniki naj bi čakali novodošlo priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite: STATE DEPARTMENT OF LABOR.

BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION, Newyorški urad:

230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih do polne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih popoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdajem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravilo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem postu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilo vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor koli zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILLO.

Rojakom v Lorain, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JHDN KUMŠE, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem

Upravišтво Glas Naroda.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij skih posestev vseh yelesil.

Obeega 11 raznih zemljevidov.

Na 20th strank in vsaka stran je 10% pri 13% palec velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obeega devet raznih zemljevidov

na 8 strank, vsaka stran 3 pri 14 palec,

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko opozna. Osnatena se vaa večja mesta, številu prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi osnatena obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Polljite 25c. ali pa 15c. v smmkah in natančen naslov in mi vam takoj odpodljemo sašeljeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki šele dobili ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma inkreanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kje boste točno in solidno posredniki.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Začel je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V salogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vesani v platno in vsak stane 50 centov.

Narodila in denar polljite NAJ

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se preprčal, da dosepejo denarne pošiljke tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potreje bujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancom v staro domovino!

100 K velja sedaj \$14.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.